

35 km, ympyräreittinä 36 km

Sapsojärvi on Sotkamon keskustan eteläpuolinen iso järvi. Pohjoisrannoillaan se on kuluttanut isoon harjujaksoon jyrkkiä törmärintoja ja synnyttänyt mukavia hiekkarantoja. Pyöräilyreitillä matkan varrelle mahtuu kumpuilevia harjuharjanneteitä ja järvenselkämaisemia sekä kulttuurihistoriallisia kohteita. Reitiltä kannattaa poiketa sata metriä parissakin kohdassa, ensin katsomassa Sapsokosken vanhaa myllyä reitin itäpäässä ja Varpuniemen vanhaa pappilaa Kuolansalmen itäpuolella. Kuolansalmen järvimaisemat yli Sapso- ja Kiantajärvien kannattaa myös käydä katsomassa.

Reittikuvaus

Ympyräreitille voi poiketa mistä kohdasta tahansa ja se on kierrettävissä sekä myötä- että vastapäivään. Tämä reittikuvaus alkaa Tenetin koulun kohdalta ja etenee myötäpäivään.

Sapsojärven kiertävä reitti erkanelee Vuokatin kierroksesta Tenetin koulun kohdalla kulkien Kainuuntien varren kevyen liikenteen väylää Sotkamon keskustaan (mm. Hiukan uimaranta ja luontopolku, kahviloita, kauppoja) ja edelleen keskustan ohi lyhyen matkaa kohti Kuhmoa. Sotkamon keskustaan on matkaa neljä kilometriä ja Sapsoperäntien risteykseen 6,5 kilometriä (viitta: Sapsoperä 10), joka kokonaisuudessaan tahtuu kevyen liikenteen väylää kulkien.

Sapsoperäntie kulkee ensimmäiset kolme kilometriä komeaa harjuselännettä pitkin. Tien oikealla puolen siintää Sapsojärvi ja vasemmalla Pitkälampi. Sapsorannan vehmaan peltoaukean jälkeen tie kulkee metsäisemmän osuuden halki viitisen kilometriä ennen Sapsokoskea. Ennen kosken ylittävää siltaa kääntyy Takalantie vasemmalle, jota kulkien kivenheiton verran saavutaan Sapsokosken myllylle, jossa viimeksi jyvää on jauhettu talvella 1971. Onpa myllyn yhteydessä toiminut aikoinaan myös pieni vesivoimalakin.

Kosken ylittävän sillan jälkeen noin puolen kilometrin päässä reitti kääntyy oikealle Hietakannatielle (viitta: Varpuniemi 8). Tätä sorapäälysteistä metsäistä tietä kuljetaan kahdeksan kilometriä. Reitti kääntyy oikealle päälystetyille Kuolansalmentielle. Viidensadan metrin jälkeen oikealle haarautuu pihatie, joka johtaa Varpuniemen vanhan pappilan pihaan. Tyyliuunnaltaan myöhäisbarokkinen päärakennus on valmistunut vuonna 1827 ja se toimi kappalaisen pappilana vuoteen 1885 saakka. Nykyisin se on vuokrauskäytössä juhlien ja kokousten pitopaikaksi. Pappilan risteyksestä kilometrin jälkeen edessä on Kuolansalmen kapea puukantinen silta. Maisemat aukeavat pohjoiseen Sapsojärven yli kohti Sotkamon keskustan Hiukan törmää ja hiekkarantaa sekä etelään Kiantajärven selälle ja kohti Vuokatin vaarajonon eteläisimpiä huippuja. Paikka on mainio evästauolle ja uimaankin pääsee (ei virallista uimapaikkaa).

Kuolansalmen jälkeen reitti jatkuu nelisen kilometriä, jonka jälkeen käännytään oikealle sorapintaiselle Laukkalantielle. Tätä poljetaan vajaan puolentoista kilometrin verran. Tästä reitti jatkuu pitkin Nurmestien piennarta kohti Haapalanlahtea ja Vuokattia. Reilun 1,5 kilometrin matkan jälkeen reitti kääntyy Vuokatinhovintielle

kohti Urheiluopistoa (viitta: Vuokattikeskus). Tämän tien toisessa päässä reitti yhtyy takaisin Vuokatin kierrokseen.

Matkan kesto ja vaikeustaso

Reitti on luokiteltu kunto-/maisemareitiksi. Noin 10 kilometriä reitistä kulkee sorateitä pitkin, joka lisää sen haastavuutta. Reitti on suurelta osin kumpuilevaa maastoa, mutta suuria vaarojen ylityksiä ei toisaalta ole.

Sapson ympäri toimii hyvänä puolipäiväretkenä. 35 kilometrin reitille voi varata aikaa 4-5 tuntia leppoosaa retkivauhtia polkien ja pysähdykset huomioiden.

Varusteet

Vaihdepyörä on suositeltava mäkien ja reitin pituuden vuoksi. Sorapäälysteisten teiden vuoksi reitti ei sovellu kapearenkaisille maantiepyörille. Vaikka reitti kulkee teitä pitkin, on suositeltavaa ottaa reittikartta mukaan. Mukaan kannattaa myös varata ainakin juotavaa ja evästä, sillä reitin kahvilat ja kaupat ovat alkumatkasta Sotkamon keskustassa ja toisaalta aivan lopussa Vuokatissa.

Opastus

Reittiä ei ole opastettu maastoon, jonka vuoksi pyöräillessä kannattaa huomioida kevyen liikenteen ja autoliikenteen opasteet.

Lähtö- ja paluupaikka

Reitti erkanelee Vuokatin kierrokselta Tenetin koulun kohdalla ja palaa sille Vuokatin urheiluopiston kohdalla.

Tekemistä matkan varrella

Uimarannat: Hiukka Sotkamon keskustassa, Sapsoperä, Kuolansalmi (ei virallinen), Vuokatinhovi

Kulttuurikohteet: Sotkamon kirkko, Sotkamon museo, Sapsokosken mylly, Varpuniemen pappila

